

РЕЦЕНЗІЇ

© Андрейчин М.А., 2013
УДК 616.36-002-022

ВИРУСНЫЕ ГЕПАТИТЫ В СХЕМАХ, ТАБЛИЦАХ И РИСУНКАХ. РУКОВОДСТВО ПО ПРОБЛЕМЕ ВИРУСНЫХ ГЕПАТИТОВ ДЛЯ ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ И СЛУШАТЕЛЕЙ ФПО / Б.А. Герасун, Р.Ю. Грицко, А.Б. Герасун, Е.Ю. Малинникова, М.И. Михайлов. – Львов: Кварт, 2012. – 122 с.

Видання керівництва з вірусних гепатитів у схемах, таблицях і малюнках на часі, оскільки бурхливий розвиток інфекційної гепатології та стрімко зростаючий потік публікацій дуже ускладнили сприйняття слухачами і студентами медичних університетів цієї ділянки медицини.

Автори книги, а це висококваліфіковані вчені-гепатологи та інфекціоністи, наглядно і доходливо зуміли висвітлити сучасні дані про гепатити А, В, С, D, E. Особливу увагу приділено гемоконтактним вірусним гепатитам, діагностичному значенню маркерів цих хвороб, основним ланкам імунопатогенезу, основам сучасної діагностики і лікування. Стисло висвітлено модель кожного збудника, його таксономічне місце, геномні особливості, репродукцію, експериментальну модель і стійкість до дії зовнішніх чинників. Зіставлено етіологічні епідеміологічні та клінічні особливості різних нозологічних форм вірусних гепатитів, можливості специфічної профілактики.

Наведено класифікацію хронічних гепатитів В, D, С за ступенем активності, клініко-біохімічними і гістоло-

гічними критеріями стадійних змін у печінці, варіанти хронічної HBV-інфекції, схему морфогенезу ХГС. Звернено увагу на причини хронізації цих інфекцій: проникнення вірусу в ділянки недоступні імунним клітинам; ухилення від антитіл завдяки втраті антигенності й мутаціями; порушення презентації антигенами В-лімфоцитами тощо. Вказано на роль апоптозу печінкових клітин у патогенезі хронічних гепатитів.

За допомогою схем і таблиць подано сучасні уявлення про механізми виникнення холестазу, жовтяниці, асцити, інтоксикації та їх клінічні вияви.

Важливе місце відведене маркерам гепатитів А, В, С, D і E, їх діагностичному значенню та клінічній інтерпретації в динаміці захворювання. Увагу читачів привернуть сучасні дані про позапечінкові ознаки хронічних вірусних гепатитів – ураження шкіри, нирок, судин, крові, екзо- і ендокринних залоз. Виокремлено криоглобулінемію, її клінічні ознаки, що оправдано, бо вона виникає у 55-70 % хворих на хронічний гепатит В. Наведено стадії патогенезу печінкової енцефалопатії з урахуванням психічного статусу й порушення рухів, клінічні методи виявлення цих змін.

Подано диференційну діагностику жовтяниць, жирового гепатозу і фульмінантного вірусного гепатиту у вагітних.

Висвітлено сучасні принципи і методи лікування гострих і хронічних вірусних гепатитів з врахуванням етіологічних чинників, клінічних форм, ступенів тяжкості та стадій захворювання. Перечислені сучасні противірусні препарати (пегільований інтерферон, рибавирин, телбівудин та ін.), критерії прогнозування їх ефективності, показання і протипоказання до застосування, вказано на лікувальну тактику при розвитку резистентності до аналогів нуклеозидів. Варто зазначити, що автори книги не тільки наводять оптимальні схеми використання противірусних засобів, а й трактують результати спеціальних обстежень пацієнтів у процесі лікування, типи вірусологічної відповіді, наводять конкретні протипоказання до антивірусної терапії. Практичне застосування, безумовно, будуть мати алгоритми лікування хворих на

РЕЦЕНЗІЇ

хронічний гепатит С з врахуванням генотипу збудника і вірусного навантаження, схеми лікування боцепревіром і телепрівіром, які тільки входять у практику інфекціоністів. Належне висвітлення отримали ускладнення противірусної терапії, їх попередження та подолання. Менше уваги приділено препаратам гепатопротекторної дії, що виправдано, оскільки лікувальна ефективність багатьох з них не досліджена на засадах доказової медицини.

Названо вакцини для профілактики гепатитів А і В та способи їх застосування. Крім давно знаних давно моновакцин, перераховано комбіновані вакцини які стають все більше популярними в розвинених країнах.

На завершення варто зазначити, що посібник прислужиться не тільки викладачам і слухачам факультетів дипломної освіти медичних університетів, але й досвідченим інфекціоністам й гепатологам. А ще варто відзначити вдалий дизайн книги.

Член-кор. НАМН України М. Андрейчин (Тернопіль).

Отримано 14.02.2013 р.